

Γράφτηκε από τον/την Ι.Μ. Κερκύρας.

Κερκύρας Νεκτάριος: «Αν είμαστε μόνο ΝΠΔΔ, ας μας το πούνε»!

25/04 16:58

Συνέντευξη του Σεβ. Μητροπολίτη Κερκύρας κ. Νεκταρίου στην ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ και στον διευθυντή της κ. Δημήτρη Ριζούλη

-Σεβασμιώτατε, σας έμεινε πικρία μετά τα γεγονότα της Μεγάλης Εβδομάδας; Ως προς την κινητοποίηση των αρμοδίων αρχών, τις δηλώσεις κυβερνητικών στελεχών και την κάλυψη των γεγονότων από τα μέσα ενημέρωσης;

Χριστός Ανέστη! Να χαιρετίσω κατ' αρχήν με τον αναστάσιμο χαιρετισμό και εσάς και τους αναγνώστες της εφημερίδας τόσο της εντύπου μορφής όσο και του Διαδικτύου.

Κατά άνθρωπον, ναι, υπάρχει πικρία. Κατανοήσαμε και κατανοούμε ως Εκκλησία την ανάγκη για απουσία του λαού μας από τις ιερές ακολουθίες.

Σεβαστήκαμε από την αρχή τα μέτρα της πολιτείας και συμβάλαμε στο μερίδιο που μας αναλογεί στην στήριξή τους.

Δεν διαπιστώσαμε όμως από την πλευρά της πολιτείας καμία κατανόηση στην ανάγκη των ανθρώπων να αισθανθούν ότι η Εκκλησία είναι ο ναός, είναι ακόμη και αυτό που αρχικά ονομάστηκε ατομική προσευχή.

Να γίνει σεβαστή από την πλευρά της κυβερνήσεως η ανάγκη των πιστών να κοινωνήσουν, έστω και κατ' οικονομίαν εκτός της θείας λειτουργίας.

Να προσκυνήσουν τον Εσταυρωμένο και τον Επιτάφιο. Ακόμη και να λάβουν τόσο το άγιο φως εκ του Παναγίου Τάφου, όσο και το αναστάσιμο φως εκ της κανδήλας της Αγίας Τραπέζης των ναών μας.

Να επισημάνω και την στάση της κυβερνήσεως έναντι του τόπου όπου διακονώ, της Κέρκυρας. **Κανένας σεβασμός στα ιδιαίτερα έθιμα του λαού μας**, στον σύνδεσμό του με τον Άγιο Σπυρίδωνα.

Προσπαθήσαμε να τελέσουμε την λιτανεία της Κυριακής των Βαΐων, η οποία είναι ανεξάρτητη της θείας λειτουργίας και του προγράμματος ακολουθιών της Μεγάλης Εβδομάδος.

Και **οδηγηθήκαμε στον Εισαγγελέα ωσάν να τελέσαμε έγκλημα.** Διασυρθήκαμε από μεγάλη μερίδα των ΜΜΕ, γιατί θελήσαμε να κρατήσουμε ζωντανή την παράδοση του νησιού μας, την ευλάβεια του λαού μας στον Άγιο Σπυρίδωνα και μάλιστα με την τέλεση εντός του ναού, κεκλεισμένων των θυρών, μιας λιτανείας σε ανάμνηση διασώσεως του νησιού μας από την πανώλη, λοιμώδη ασθένεια, αντίστοιχη με τον σημερινό κορωνοϊό.

Και βέβαια, **ενορχηστρωτής όλων αυτών των γεγονότων, άμεσα ή έμμεσα, υπήρξε ο Υφυπουργός Προστασίας του Πολίτη, ο οποίος έδωσε το σύνθημα και έκανε και μετρήσεις πίστεως με τις δηλώσεις του.**

Ας είναι καλά όμως όλοι. Μας έδωσαν την δυνατότητα να ζήσουμε, κατ' ελάχιστον βεβαίως, στην καρδιά και στην σκέψη, την σύλληψη του Χριστού και την προσαγωγή του στο συνέδριο, να περάσουμε μια πιο αυθεντική Μεγάλη Εβδομάδα.

Περιμένετε κάποια δήλωση υποστήριξης από την Ιεραρχία; Και πως αναμένεται να προχωρήσει η υπόθεση σας από εδώ και πέρα;

Στην Ιεραρχία της Εκκλησίας της Ελλάδος είμαστε ελεύθεροι ο καθένας Μητροπολίτης να διαχειρίζεται τα της Μητροπόλεώς του. Αυτό είναι το Συνοδικό μας σύστημα και η θεολογία της Εκκλησίας μας.

Επομένως, δεν θα περίμενα η Ιεραρχία ως Σώμα να υποστηρίξει ή να διαφωνήσει με κάτι που έκανα αναφορικά με τον λαό μου.

Αρκετοί Μητροπολίτες βεβαίως και μου τηλεφώνησαν και με στήριξαν στην μικρή αυτή περιπέτεια και τους ευχαριστώ. Έδειξαν το φιλάδελφο, καθώς και την δική τους αγωνία για την κατάσταση.

Ωστόσο, για να είμαι ειλικρινής, θα περίμενα η Ιεραρχία να εφιστήσει την προσοχή τόσο στην κυβέρνηση όσο και στα ΜΜΕ, με κάθε δυνατό τρόπο και όχι μόνο λεκτικά και τυπικά, για το ζήτημα της Θείας Κοινωνίας, αλλά και της υπεράσπισης του πιστού λαού μας, ο οποίος υφίσταται ένα άνευ προηγουμένου bullying γιατί θέλει να κοινωνά, γιατί θέλει να ανάβει το κερί του στην Εκκλησία, γιατί θέλει να προσκυνήσει τον Εσταυρωμένο και τον Επιτάφιο, γιατί θέλει να προσκυνήσει τόν Άγιό Του.

Θα περίμενα η Διαρκής Ιερά Σύνοδος και ο εκπρόσωπός της να καταδικάσουν την αστυνομοκρατία έξω από τους ναούς. Δεν έγινε.

Θα περίμενα να πούνε μία κουβέντα συμπάθειας προς τον λαό μας, στήριξης, αγάπης, ίσως και κατανόησης σε όσους, ακόμη και αν ο νόμος δεν το επέτρεπε, θέλησαν να εφαρμόσουν τα του Καίσαρος τω Καίσαρι και τα του Θεού τω Θεώ.

Να πούνε σε όσους θέλησαν να παραμείνουν στα σπίτια τους ότι αυτό γίνεται από ανάγκη, αλλά δεν είναι αυτή η κανονική μας κατάσταση. Ότι Εκκλησία χωρίς Θεία Κοινωνία δεν έχει νόημα. Χωρίς μετοχή μας στο σώμα και το αίμα του Χριστού γινόμαστε μια λέσχη ιδεών.

Χρησιμοποιήθηκαν πολλά παραδείγματα, κατά τη γνώμη μου εσφαλμένα, όπως αυτό της Αγίας Μαρίας της Αιγυπτίας. Η Αγία Μαρία, με την σύμφωνη γνώμη του πνευματικού της, έβαλε κανόνα στον εαυτό της να μείνει στην έρημο μετανοούσα και αθλούμενη πνευματικά για την ζωή που έκανε προς την μετάνοιά της.

Τώρα μας επεβλήθη ένα **επιτίμιο ακοινωνησίας από το κράτος (!)** και η Εκκλησία το αποδέχθηκε και το ωραιοποίησε.

Θα περίμενα μια άλλη στάση και, αν θέλετε, μια άλλη διεκδίκηση, με την αξιοποίηση του νομικού πλαισίου, με την θεία κοινωνία εκτός της λειτουργίας, με την τήρηση φυσικά όλων των αναγκαίων μέτρων, όπως έγινε στα super market και στις άλλες υπηρεσίες.

Και ας μη μας λένε ορισμένοι ότι εξισώνουμε την εκκλησιαστική ζωή με την ζωή της επιβίωσης. Είναι ατυχέστατο το επιχείρημα. Η αγάπη των πιστών προς το σύνολο θα φαινόταν από το ότι αποδέχτηκαν να μην συμμετέχουν στην θεία λειτουργία με την φυσική τους παρουσία.

Αποδέχτηκαν να μην είναι στους ναούς την ώρα των ιερών ακολουθιών. Το να μπορούν όμως οι πιστοί να λαμβάνουν αυτό που είναι ζωή γι' αυτούς δεν ήταν τόσο δύσκολο και θα μπορούσε να γίνει με σεβασμό στα μέτρα και με τρόπο που δεν θα προκαλούσε συνωστισμό.

-Σε ορισμένους που ζήτησαν τη... Σταύρωση σας, τι απαντάτε;

«Πάτερ άφες αυτοίς...». Αλλά και «ει κακώς ελάλησα, μαρτύρησον περί του κακού, ει δε καλώς, τι με δέρεις;».

-Η διαφοροποίησή σας και η γενναία σας στάση έδωσε θάρρος σε πολλούς πιστούς. Σε εσάς έφτασαν τέτοιες αναφορές;

Είναι τιμή για την ταπεινότητά μου η αγάπη και η επιδοκimasία των ανθρώπων, ιδιαίτερως των πιστών. Είναι πλήθος τα μηνύματα συμπαραστάσης και επιδοκimasίας.

Ευχαριστώ τους ανθρώπους διότι έδειξαν ότι το αισθητήριο τους αντιλαμβάνεται την ανάγκη η Εκκλησία να στηρίξει την δοκimasία τους που είναι και δική μας δοκimasία. Θα μου επιτρέψετε να πω ότι ιδιαίτερα στην επαρχία ο κόσμος συνδέεται ιδιαίτερα με την Εκκλησία, με τον Μητροπολίτη, με τους ιερείς. Γινόμαστε οι δικοί τους άνθρωποι.

Αφουγκραζόμαστε τους καημούς τους. Μας στοίχισε κι εμάς πολύ το ότι δεν μπορούσαμε να δούμε τους ανθρώπους μας στις ιερές ακολουθίες. Το ότι οι ναοί μας ήταν κλειστοί.

Διαμαρτύρονται οι άνθρωποι. Θεωρούν από ένα σημείο και μετά ανερμήνευτη την στάση της πολιτείας να μην δίνει έστω και το δικαίωμα της ατομικής προσευχής, για λίγη ώρα καθημερινά στους ναούς.

Αυτό δεν μπορούν να το καταλάβουν όσοι δεν πιστεύουν ή όσοι είναι αδιάφοροι. Επειδή έχουν υπ' όψιν τους ότι η πίστη μπορεί να εκφραστεί παντού, δεν νιώθουν τους πιστούς που αισθάνονται τους ναούς σπίτι τους.

Κι ενώ η πολιτεία αρχικά έδειξε να το σέβεται αυτό και μάλιστα με παράδειγμα τον ίδιο τον πρωθυπουργό ο οποίος δημόσια δήλωσε ότι πήγαινε στην εκκλησία να ανάψει διακριτικά το κερί και να κάνει την προσευχή του, μόλις έγινε η απαγόρευση κυκλοφορίας, **για λόγους που οι κυβερνώντες γνωρίζουν και που δυστυχώς και η Ιερά Σύνοδος δεν θέλησε δημόσια να αποκαλύψει, διέγραψαν την επιλογή της ατομικής έστω προσευχής.** Όλα αυτά ο λαός τα αντιλαμβάνεται, γιατί τα ζει.

-Ορισμένοι υποστηρίζουν ότι υπάρχει σχέδιο κατά της πίστεως, που εκφράζεται και μέσω των αυστηρών μέτρων με στόχο την Εκκλησία. Το συμμαρτίζετε;

Δεν θέλω να πιστέψω κάτι τέτοιο, αλλά δεν μπορώ παρά να προβληματίζομαι. Ιδίως με στενοχώρησε η δημόσια σιωπή της Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, η οποία δεν αισθάνθηκε την ανάγκη, ως η καθ' ύλην αρμόδια, να πει έναν λόγο εξηγητικό, έναν λόγο παρηγορητικό, να δώσει μία ελπίδα από την πλευρά της πολιτείας, ωσάν η πίστη να μην αφορά κανέναν στον δημόσιο χώρο.

Αλλά και η αστυνομοκρατία μας κάνει να αισθανόμαστε εν διωγμώ. Επειδή η πατρίδα μας και συνταγματικά, αλλά και ως μέλος της παγκόσμιας κοινότητας, οφείλει να προστατεύει το δικαίωμα στην θρησκευτική λατρεία, κάτι που παραβίασε πάντως κατά τη γνώμη έγκριτων νομικών με την ΚΥΑ, θέλω να ελπίζω ότι θα πρυτανεύσουν πιο σώφρονες σκέψεις στο επιτελείο του πρωθυπουργού και θα αναστοχαστούμε όλοι μας τα λάθη που έγιναν. Ελπίζω να βγούμε σοφότεροι.

-Αλήθεια Σεβασμιώτατε, αν ζούσε ο μακαριστός Χριστόδουλος, τι στάση θα κρατούσε άραγε για τις σημερινές απαγορεύσεις;

Αυτό που γνωρίζω είναι ότι ο Αρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος θα είχε άποψη και θα την έλεγε δημοσίως εξ αρχής. Δεν θα κρυβόταν.

-Η Εκκλησία κατά πολλούς βρίσκεται σε τέλμα. Ακούγονται όλο και συχνότερα φωνές για ανάγκη αλλαγής ρότας. Εσείς βλέπετε να υπάρχει αδιέξοδο;

Κατά Θεόν δεν υπάρχει ποτέ αδιέξοδο στην Εκκλησία. «Πύλαι Άδου ου κατισχύσουσιν αυτής». **Κατά άνθρωπον η κρίση της πανδημίας έθεσε όπως και να έχει ξανά και με επιτακτικό τρόπο πλέον το ερώτημα της θέσεώς μας στην ελληνική κοινωνία.**

Καλούμαστε να ξαναδούμε την συλλογική μας αυτοσυνειδησία. Προφανώς και έπρεπε να ακολουθήσουμε τα μέτρα της πολιτείας σε ό,τι αφορά τις προφυλάξεις και την υπευθυνότητα και το πράξαμε εξ αρχής, χωρίς καν να χρειαστεί να το συζητήσουμε.

Από την άλλη, είναι γεγονός ότι μέσα στην επικοινωνιακή προσπάθεια της πολιτείας για να πεισθούν οι άνθρωποι να μείνουν σπίτι, αγνοήθηκε ότι ο πολύς θόρυβος έχει επιτυχία, αλλά γεννά φόβο και δεν επιτρέπει να τεθούν κάποια όρια, με τον τρόπο που εμείς ως Εκκλησία βλέπουμε την έννοια της «διακρίσεως».

Δεν εννοώ τα προνόμια ή την κακή μεταχείριση εις βάρος κάποιων ανθρώπων ή κοινωνικών ομάδων. Εννοώ το να συζητήσουμε τι είναι σημαντικό για την ζωή μας.

Είναι αρκετό για να επιβιώσουμε η αποκλειστική στήριξη του ανθρώπου από την επιστήμη ή μας χρειάζονται και άλλοι παράγοντες, όπως η πίστη στον Θεό, η αλληλεγγύη στην πράξη στους συνανθρώπους μας, κάποια δυνατότητα επικοινωνίας πέρα από την εικονική και την τηλεφωνική, η εργασία που έχει και κοινωνικό περιεχόμενο;

Επειδή δεν τέθηκαν αυτά τα όρια εξ αρχής, **φτάσαμε στο σημείο να εμφανιστούν φαινόμενα «καταδόσεως», «ρουφιανιάς»** όπως λέει ο λαός μας.

Να βγει δηλαδή ένας κακός εαυτός εις βάρος του πλησίον, να γίνει η δική μας σκέψη κριτήριο μοναδικό αλήθειας και να μην λαμβάνουμε υπόψιν τις ιδιαιτερότητες των άλλων ανθρώπων.

Η πολιτεία οφείλει να θέσει μία «κόκκινη γραμμή». Αυτή ήταν τα μέτρα. Οφείλει όμως να διασώσει και τον παράγοντα της προσωπικότητας του ανθρώπου, δίνοντας ευκαιρίες, που να μην υπερβαίνουν την «κόκκινη γραμμή», αλλά να προσαρμόζονται σ' αυτήν.

Μας κατηγορούσαν ως Εκκλησία ότι δεν αποδεχόμαστε την διαφορετικότητα των ανθρώπων σε ηθικό επίπεδο. Σήμερα φτάσαμε να μην σέβονται την διαφορετικότητα των ανθρώπων ως προς τον πυρήνα της προσωπικότητάς τους, στοιχείο του οποίου είναι η έκφραση της θρησκευτικής τους πίστης.

Επομένως, έρχεται επίμονο το ερώτημα: τι εκφράζουμε ως Εκκλησία στην ελληνική κοινωνία; Σε τι θεωρεί η πολιτεία ότι έχουμε λόγο και παρουσία εντός της κοινωνίας;

Αν είμαστε μόνο για να λειτουργούμε ως φιλανθρωπικός οργανισμός, ας μας το πούνε. **Αν είμαστε μόνο ΝΠΔΔ, ας μας το πούνε.** Εμείς όμως δεν έχουμε αυτή την αντίληψη και θεωρώ ότι ούτε και ο λαός το δέχεται.

-Η σημερινή κρίση που αγγίζει και την Εκκλησία μπορεί να ξεπεραστεί με αλλαγές προσώπων; Μήπως τα πρόσωπα είναι το πρόβλημα;

Για την Εκκλησία ισχύει η ισοβιότητα. Είναι όμως βέβαιο ότι ουδείς μας μπορεί να σταθεί στην συνείδηση του πιστού λαού όταν δεν τον υπερασπίζεται, όταν δεν αναγνωρίζει τα δικά του, όταν δεν βοηθά ώστε η πίστη του λαού να παραμένει ισχυρή.

-Η πανδημία ανοίγει μια σειρά από ηθικά ζητήματα που θα βρούμε μπροστά μας ως κοινωνία. Η επόμενη ημέρα σας προβληματίζει;

Πολύ. Με προβληματίζει το ότι στήθηκε ένας μηχανισμός ερήμην της Εκκλησίας, που μας θέτει στο περιθώριο. **Ότι ανεχτήκαμε μία δημόσια έκφραση μίσους εναντίον της Εκκλησίας, ανεχτήκαμε να θίγεται η θεία κοινωνία!**

Δεν σημαίνει ότι δεν συγχωρούμε, ότι δεν σεβόμαστε τις διαφορετικές απόψεις. Όμως βγαίνουμε φοβισμένοι, διχασμένοι, κάποτε περιθωριοποιημένοι. **Τι θα γίνει αν το φθινόπωρο έχουμε δεύτερο κύμα πανδημίας; Δεν θα κάνουμε ούτε Χριστούγεννα στις εκκλησίες;** Πόσο παντοδύναμη είναι τελικά η επιστήμη; Γιατί αφήνουμε την δύναμη της πίστης στο περιθώριο; Πόσο πρέπει ως κοινωνία να επιβραβεύουμε το «καταδίδειν» εις βάρος των συνανθρώπων μας;

Στήνουμε έναν κόσμο στον οποίο ο θάνατος θα είναι ο μόνιμος φόβος και το μοναδικό κριτήριο για την πορεία μας; Οι συνταγματικές ελευθερίες μέχρι πού μπορούν να περιορίζονται και κάθε πότε;

Πόσες ψεύτικες ειδήσεις διεσπάρησαν αυτό το διάστημα; Γιατί δεν ακούγονται και φωνές που βλέπουν αλλιώς την κρίση, αλλά υπάρχει μονομέρεια; Αυτά και σίγουρα και άλλα ερωτήματα θα ανακύψουν την επόμενη ημέρα.

-Τελος, θα ήθελα να στείλετε ένα μήνυμα μέσω της εφημερίδας μας. Στους αναγνώστες μας και σε όποιον άλλο νομίζετε.

Θέλω να επαινέσω όλους όσους με αυταπάρνηση εργάζονται και προσφέρουν αυτό το διάστημα. Τους γιατρούς και το νοσηλευτικό και άλλο προσωπικό. Να πω ότι αναγνωρίζουμε το έργο και την προσφορά τους.

Να επαινέσω όσους γονείς κάνουν αγώνα κλεισμένοι στο σπίτι με τα παιδιά τους να μην τα αφήσουν να παραδίδονται μόνο στην εικονική πραγματικότητα, αλλά να τα ενισχύουν να έχουν ποιότητα σκέψης και δραστηριότητας.

Να επαινέσω όσους χριστιανούς αγωνίζονται εν τη οικία τους με προσευχή, αγάπη, δάκρυα, υπομονή να μην εκλείψει η πίστη τους. Να επαινέσω όσους παλεύουν για την αλήθεια και θέλουν ελεύθερη σκέψη, έχοντας δικαίωμα και να σφάλλουν.

Να επαινέσω τους ιερείς που με κάθε τρόπο στηρίζουν τον λαό μας. Να ζητήσω από την ελληνική πολιτεία να λαμβάνει υπόψιν της ότι η πίστη στον Χριστό δεν είναι απλώς ένα στοιχείο εθίμου και παράδοσης, αλλά αυτή που δίνει ζωή και δεν πρέπει να περιθωριοποιείται.

Να παρακαλέσω τον Θεό να βοηθήσει ώστε να βγούμε με τις λιγότερο δυνατές απώλειες από την κρίση αυτή, κυρίως όμως με επίγνωση των ορίων μας. Και είμαι βέβαιος ότι Εκείνος που προνοεί για τους ανθρώπους, δεν θα αφήσει.

<https://www.romfea.gr/ieres-mitropoleis/36755-kerkuras-nektarios-an-eimaste-mono-npdd-as-mas-to-poune>

Και από την Κύπρο, ο Τριμυθούντος Βαρνάβας (14 Απρ. 2020):

Εάν είναι εφικτό και νόμιμο στην Κυπριακή Δημοκρατία εν μέσω περιοριστικών διαταγμάτων η αγορά του «άρτου του επιούσιου» από τους Φούρνους, των ζυμαρικών από τις Υπεραγορές, των φαρτών από τις Φρουταρίες, των τσιγάρων από τα Περίπτερα, των χαπιών από τα Φαρμακεία· πως αυτό δεν είναι δυνατό για τον Άρτο της Ζωής και το φάρμακο της Αθανασίας στο Μέγα Θεραπευτήριο την Εκκλησία;...

Χωρίς τη Θεία Ευχαριστία δεν υπάρχει Εκκλησία, αλλά και Θεία Λειτουργία που τελείται αποκλειστικά και μόνον διά το θεαθήναι της τηλέρασης, αποκλείοντας εκ προοιμίου τη δυνατότητα μετάδοσης των αχράντων μυστηρίων σε εκείνους που επίμονα και εξ ιδίας θελήσεως το ζητούν και βαθιά το πιστεύουν και πληρούν τους πνευματικούς όρους και προϋποθέσεις, έστω μόνο της μετοχής στη Θεία Κοινωνία, τότε αυτή εκφεύγει του σκοπού της, λανθάνει στον προσανατολισμό της, εκπίπτει του προορισμού της όπως αυτός καθορίζεται και καταγράφεται σε αυτά τούτα τα ίδια τα λόγια των ευχών της Αγίας Αναφοράς.

«Ευλογημένος ο ερχόμενος εν ονόματι Κυρίου».

<https://www.vimaorthodoxias.gr/ekklisia-kyprou/trimythountos-varnavas-choris-ti-theia-efcharistia-den-yparchei-ekklisia/>

Εκτυπώσιμο: <https://www.imdleio.gr/diaf/2020/kerkyras-npdd+trimyth.pdf>